

Ο Τόμος της Ουκρανικής Αυτοκεφαλίας

[Πατριαρχία](#) / [Οικουμενικό Πατριαρχείο](#)

Διαβάστε τον Τόμο Χορήγησης της Αυτοκεφαλίας στην Ουκρανική Ορθόδοξη Εκκλησία

ΠΑΤΡΙΑΡΧΙΚΟΣ ΚΑΙ ΣΥΝΟΔΙΚΟΣ ΤΟΜΟΣ ΧΟΡΗΓΗΣΕΩΣ ΑΥΤΟΚΕΦΑΛΟΥ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΟΥ ΚΑΘΕΣΤΩΤΟΣ ΕΙΣ ΤΗΝ ΕΝ ΟΥΚΡΑΝΙΑΙ ΟΡΘΟΔΟΞΟΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΝ

Βαρθολομαῖος, ἐλέω Θεοῦ, Ἀρχιεπίσκοπος Κωνσταντινουπόλεως, Νέας Ρώμης καὶ Οἰκουμενικὸς Πατριάρχης.

«Προσεληλύθατε Σιών ὅρει ... καὶ Ἐκκλησίᾳ πρωτοτόκων» (Ἑβρ. ιβ', 22-23), ὁ μακάριος τῶν ἐθνῶν Ἀπόστολος Παῦλός φησι πᾶσι πιστοῖς, εἰκότως δὲ ὁρος ἡ Ἐκκλησία, διὰ τὸ βέβαιον καὶ πάγιον καὶ ἀσάλευτον καὶ ἄσειστον. Κἂν δὲ μία ποίμνη καὶ ἐν σῶμα Χριστοῦ καὶ ἔστι καὶ λέγεται ἡ τοῦ Θεοῦ Ἐκκλησία, ἔχουσα πανταχοῦ τὴν τῆς ὀρθοδόξου πίστεως ὁμολογίαν, τὴν ἐν Πνεύματι Ἁγίῳ ἐν τοῖς μυστηρίοις κοινωνίαν καὶ τὸ τῆς ἀποστολικῆς διαδοχῆς καὶ κανονικῆς τάξεως ἀδιασάλευτον, συνίσταται ἀπὸ τῶν ἀποστολικῶν ἤδη χρόνων, ἐκ κατὰ τόπους καὶ χώρας Ἐκκλησιῶν, ἐσωτερικῶς αὐτοδιοικουμένων ὑπὸ ἰδίου ποιμένας καὶ

διδασκάλους καὶ διακόνους τοῦ Εὐαγγελίου τοῦ Χριστοῦ, ἤτοι τοὺς ἐκασταχοῦ Ἐπισκόπους, ἐπὶ τῷ λόγῳ οὐ μόνον τῆς ἱστορικῆς ἐν τῷ κόσμῳ σημασίας τῶν πόλεων καὶ χωρῶν, ἀλλὰ καὶ τῶν ἐν αὐταῖς ἰδιαζουσῶν ποιμαντικῶν ἀναγκῶν.

Τοιγαροῦν, τῆς εὐσεβεστάτης καὶ θεοφρουρήτου χώρας τῆς Οὐκρανίας, τῇ ἄνωθεν προνοίᾳ κρατυνθείσης καὶ μεγαλυνθείσης καὶ τὴν ὀλοτελῇ πολιτικὴν αὐτῆς ἀνεξαρτησίαν ἀπολαβούσης, τῶν δὲ πολιτειακῶν καὶ ἐκκλησιαστικῶν αὐτῆς ἀρχόντων ἐπὶ τριακονταετίαν ὅλην διακαῶς αἰτουμένων τὴν ἐκκλησιαστικὴν αὐτῆς αὐτοδιοίκησιν, συστοιχούντων καὶ εἰς παλαιὰ συναφῇ αἰτήματα τοῦ λαοῦ αὐτῆς κατὰ καιροὺς διατυπωθέντα πρὸς τὸν ἀγιώτατον Ἀποστολικὸν Θρόνον τῆς Κωνσταντινουπόλεως, τὸν ὑπὸ τῆς μακρᾶς κανονικῆς παραδόσεως ὑποχρεωμένον προνοεῖν περὶ τῶν ἐν ἀνάγκαις εὐρισκομένων Ἀγίων Ὁρθόδοξων Ἐκκλησιῶν, μάλιστα δὲ τῶν μετ’ αὐτοῦ διὰ κανονικῶν δεσμῶν ἀείποτε συνδεδεμένων τοιούτων, ὡς ἡ ἱστορικὴ Μητρόπολις Κιέβου, ἡ Μετρίότης ἡμῶν μετὰ τῶν περὶ ἡμᾶς Ἱερωτάτων Μητροπολιτῶν καὶ ὑπερτίμων, τῶν ἐν Ἀγίῳ Πνεύματι ἀγαπητῶν ἀδελφῶν καὶ συλλειτουργῶν, ἐν τῇ ὀφειλετικῇ μερίμνῃ τῆς Μεγάλης τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας πρὸς τὸν Ὁρθόδοξον κόσμον, ἐπὶ θεραπείᾳ τῶν χρονίως σοβούντων σχισμάτων καὶ μερισμῶν εἰς τὰς κατὰ τόπους Ἐκκλησίας, ὁμογνωμόνως, ὀρίζομέν τε καὶ ἀνακηρύττομεν, ἵνα σύμπασα ἡ ἐν τοῖς ὀρίοις τοῦ πολιτικῶς συγκροτηθέντος καὶ τέλεον ἀνεξαρτητοποιηθέντος Κράτους τῆς Οὐκρανίας περιλαμβανομένη Ὁρθόδοξος Ἐκκλησία, μετὰ τῶν Ἱερῶν Μητροπόλεων, Ἀρχιεπισκοπῶν, Ἐπισκοπῶν, μοναστηρίων τε καὶ ἐνοριῶν καὶ πάντων τῶν ἐν αὐταῖς ἐκκλησιαστικῶν καθιδρυμάτων, τελοῦσα ὑπὸ τὸν Δομήτορα τῆς Μιᾶς, Ἀγίας, Καθολικῆς καὶ Ἀποστολικῆς Ἐκκλησίας θεάνθρωπον Κύριον καὶ Σωτῆρα ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστόν, ὑπάρχη τοῦ λοιποῦ κανονικῶς αὐτοκέφαλος, ἀνεξάρτητος καὶ αὐτοδιοίκητος, Πρῶτον ἐν τοῖς ἐκκλησιαστικοῖς πράγμασις ἔχουσα καὶ ἐπιγιγνώσκουσα τὸν ἐκάστοτε κανονικὸν Προκαθήμενον αὐτῆς, φέροντα τὸν τίτλον «Μακαριώτατος Μητροπολίτης Κιέβου καὶ πάσης Οὐκρανίας», μὴ ἐπιτρεπομένης προσθήκης τινὸς ἢ ἀφαιρέσεως τῷ αὐτοῦ τίτλῳ, δίχα τῆς ἀδείας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Κωνσταντινουπόλεως· πρόεδρον ὄντα Ἱερᾶς Συνόδου, συγκροτουμένης κατ’ ἔτος ἐξ Ἀρχιερέων, προσκαλουμένων ἐκ περιτροπῆς κατὰ τὰ πρεσβεῖα αὐτῶν, ἐκ τῶν ἀρχιερατευόντων ἐν τοῖς γεωγραφικοῖς ὀρίοις τῆς Οὐκρανίας. Οὕτω γὰρ διακυβερνηθήσονται τὰ τῆς Ἐκκλησίας ἐν τῇ χώρᾳ ταύτῃ, ὡς οἱ θεῖοι καὶ ἱεροὶ διακηρύττουσι Κανόνες, ἐλευθέρως τε καὶ ἐν Ἀγίῳ Πνεύματι καὶ ἀκωλύτως, μακρὰν πάσης ἄλλης ἑξωθεν ἐπεμβάσεως.

Πρὸς τούτοις δὲ τὴν καθισταμένην διὰ τοῦδε τοῦ ἐνυπογράφου Πατριαρχικοῦ καὶ Συνοδικοῦ Τόμου, ἐν τοῖς ὀρίοις τῆς ἐπικρατείας τῆς Οὐκρανίας, Αὐτοκέφαλον Ἐκκλησίαν ἐπιγιγνώσκομεν καὶ ἀνακηρύττομεν πνευματικὴν ἡμῶν θυγατέρα καὶ πάσαις ταῖς ἀνὰ τὴν οἰκουμένην Ὁρθόδοξοις Ἐκκλησίαις συνιστῶμεν ὡς ἀδελφὴν ἀναγνωρίζεσθαι καὶ μνημονεύεσθαι τῷ ὀνόματι «Ἀγιωτάτῃ Ἐκκλησίᾳ τῆς Οὐκρανίας», ἔχουσαν ἔδραν αὐτῆς τὴν τοῦ Κιέβου ἱστορικὴν πόλιν, μὴ δυναμένην

καθιστάναι επισκόπους ἢ πηγνύειν ὑπερόρια θυσιαστήρια, τῶν ἤδη ὑφισταμένων ὑπαγομένων τούντεϋθεν, κατὰ τὴν τάξιν, τῷ Οἰκουμενικῷ Θρόνῳ, τῷ ἔχοντι τὴν κανονικὴν ἀρμοδιότητα ἐπὶ τῆς Διασπορᾶς, περιοριζομένης τῷ ὄντι τῆς δικαιοδοσίας αὐτῆς ἐντὸς τῶν ἐδαφῶν τοῦ Οὐκρανικοῦ Κράτους. Καὶ δὴ καὶ τὰς προνομίας καὶ πάντα τὰ κυριαρχικὰ δικαιώματα τὰ τῇ αὐτοκεφάλῳ ἐκκλησιαστικῇ Ἀρχῇ παρομαρτοῦντα παρέχομεν αὐτῇ, ὥστε τοῦ λοιποῦ τὸν μὲν Μητροπολίτην Κιέβου καὶ πάσης Οὐκρανίας ἱεουργοῦντα μνημονεύειν «Πάσης Ἐπισκοπῆς Ὁρθοδόξων», τὴν δὲ περὶ αὐτὸν χορεῖαν τῶν ἁγιωτάτων Ἀρχιερέων τοῦ ὀνόματος αὐτοῦ, ὡς Πρώτου καὶ Προκαθημένου τῆς ἐν Οὐκρανίᾳ Ἀγιωτάτης Ἐκκλησίας. Τὰ δὲ πρὸς τὴν ἐσωτερικὴν ἐκκλησιαστικὴν διοίκησιν ἀφορῶντα ἀνακρίνεσθαι, ἐκδικάζεσθαι καὶ καθορίζεσθαι ἀπολύτως ὑπ' αὐτοῦ καὶ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου, ἀκολούθως τῇ εὐαγγελικῇ καὶ τῇ λοιπῇ, κατὰ τὴν ἱερὰν Παράδοσιν καὶ τὰς σεβασμίας κανονικὰς διατάξεις τῆς Ἀγίας Ὁρθοδόξου ἡμῶν Ἐκκλησίας, διδασκαλίᾳ καὶ τῇ προτροπῇ τοῦ ς' κανόνος τῆς Α' ἐν Νικαίᾳ Οἰκουμενικῆς Συνόδου, τῆς ὀριζούσης ὅτι, «ἐὰν μέντοι τῇ κοινῇ πάντων ψήφῳ, εὐλόγῳ οὔσῃ, καὶ κατὰ κανόνα ἐκκλησιαστικόν, δύο ἢ τρεῖς δι' οἰκείαν φιλονικεῖαν ἀντιλέγῳσι, κρατεῖτω ἡ τῶν πλειόνων ψῆφος», διατηρουμένου προσέτι καὶ τοῦ δικαιώματος πάντων τῶν Ἀρχιερέων καὶ τῶν λοιπῶν κληρικῶν ἐκκλήτου προσφυγῆς τῷ Οἰκουμενικῷ Πατριάρχῃ, κατέχοντι τὴν κανονικὴν εὐθύνην τοῦ λαμβάνειν ἀμετακλήτως ἀποφάσεις ἐπὶ τῶν κρίσεων δι' ἐπισκόπους καὶ λοιποὺς κληρικοὺς τῶν τοπικῶν Ἐκκλησιῶν, συμφώνως τοῖς θ' καὶ ιζ' ἱεροῖς κανόσι τῆς Δ' ἐν Χαλκηδόνι Οἰκουμενικῆς Συνόδου.

Προσεπιδηλοῦμεν τοῖς ἀνωτέρω ὅτι ἡ ἐν Οὐκρανίᾳ Αὐτοκέφαλος Ἐκκλησία γινώσκει ὡς κεφαλὴν τὸν Ἀγιώτατον Ἀποστολικὸν καὶ Πατριαρχικὸν Οἰκουμενικὸν Θρόνον, ὡς καὶ οἱ λοιποὶ Πατριάρχαι καὶ Προκαθήμενοι, ἔχει δέ, σὺν ταῖς ἄλλαις κανονικαῖς ὑποχρεώσεσι καὶ εὐθύναις, πρωτίστην ἀποστολὴν τὴν τήρησιν τῆς Ὁρθοδόξου ἡμῶν Πίστewς ἀδιαλωβήτου καὶ τῆς κανονικῆς ἐνότητος καὶ κοινωνίας μετὰ τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου καὶ τῶν λοιπῶν κατὰ τόπους Ὁρθοδόξων Ἐκκλησιῶν ἀπαρασαλεύτου. Προσέτι δέ, ὁ Μητροπολίτης Κιέβου καὶ πάσης Οὐκρανίας, ὡς καὶ οἱ Ἀρχιερεῖς τῆς Ἀγιωτάτης Ἐκκλησίας τῆς Οὐκρανίας, ἐκλέγονται ἀπὸ τοῦ νῦν κατὰ τὰς προβλέψεις τῶν θείων καὶ ἱερῶν Κανόνων καὶ κατὰ τὰς σχετικὰς διατάξεις τοῦ Καταστατικοῦ Χάρτου αὐτῆς, συμφωνοῦντος ἀπαραιτήτως ἐν πᾶσι πρὸς τὰς διατάξεις τοῦ παρόντος Πατριαρχικοῦ καὶ Συνοδικοῦ Τόμου. Ὁφείλουσι πάντες οἱ Ἀρχιερεῖς ἵνα ποιμαίνωσι τὸν λαὸν τοῦ Θεοῦ θεοφιλῶς, προάγοντες, ἐν φόβῳ Θεοῦ, τὴν εἰρήνην καὶ τὴν ὁμόνοιαν ἐν τῇ χώρᾳ καὶ τῇ Ἐκκλησίᾳ αὐτῶν.

Ἄλλ' ἵνα ὁ τῆς πνευματικῆς ἐνότητος καὶ συναφείας τῶν ἀγίων τοῦ Θεοῦ Ἐκκλησιῶν ἀπαραμείωτος ἐν ᾧ πασι παραμένη σύνδεσμος, καὶ γὰρ ἐδιδάχθημεν «τηρεῖν τὴν ἐνότητα τοῦ πνεύματος ἐν τῷ συνδέσμῳ τῆς εἰρήνης» (Ἐφεσ. δ', 3), ὁ κατὰ καιροὺς Μακαριώτατος Μητροπολίτης Κιέβου καὶ πάσης Οὐκρανίας ὀφείλει

μνημονεύειν, κατὰ τὰ παλαιόθεν ὑπὸ τῶν ἁγίων Πατέρων ἡμῶν παραδεδομένα, τοῦ τε Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου, τῶν Μακαριωτάτων Πατριαρχῶν καὶ τῶν λοιπῶν Προέδρων τῶν κατὰ τόπους Ὁρθοδόξων Αὐτοκεφάλων Ἐκκλησιῶν, ἐν τῇ σειρᾷ τῶν Διπτύχων, κατὰ τὴν κανονικὴν τάξιν, τοῦ ἰδίου λαμβάνοντος τὸν τόπον μετὰ τὸν Προκαθήμενον τῆς κατὰ Τσεχίαν καὶ Σλοβακίαν Ἐκκλησίας ἐν τε τοῖς ἱεροῖς Διπτύχοις καὶ ἐν ταῖς ἐκκλησιαστικαῖς συνελεύσεσιν.

Ὡσαύτως, ἡ ἐν Οὐκρανίᾳ Ὁρθόδοξος Ἐκκλησία, διὰ τοῦ Πρώτου αὐτῆς ἢ τοῦ κανονικοῦ τοποτηρητοῦ τοῦ Θρόνου τοῦ Κιέβου, ὑποχρεοῦται μετέχειν, ἐπὶ σπουδαίων κανονικῶν, δογματικῶν καὶ λοιπῶν ζητημάτων, τῶν κατὰ καιροὺς Διορθοδόξων διασκέψεων, κατὰ τὴν ἀπ' ἀρχῆς κρατήσασαν ἱερὰν τῶν Πατέρων συνήθειαν. Ὅφείλει δὲ ὁ Πρῶτος, ἐγκαθιστάμενος, ἀποστέλλειν ἐξάπαντος τὰ ἀναγκαῖα Εἰρηνικὰ Γράμματα καταστάσεως πρὸς τε τὸν Οἰκουμενικὸν Πατριάρχην καὶ πρὸς τοὺς λοιποὺς Προκαθημένους, τοῦθ' ὅπερ καὶ αὐτὸς δικαιоῦται παρὰ τούτων ἀποδέχεσθαι, ἀρχομένης τῆς εἰρηνικῆς περιοδείας αὐτοῦ ἐκ τῆς Πρωτοθρόνου Ἐκκλησίας τῆς Κωνσταντινουπόλεως κατὰ τὰ εἰωθότα, λαμβάνων καὶ τὸ Ἅγιον Μύρον παρ' αὐτῆς, εἰς δῆλωσιν τῆς πνευματικῆς μετ' αὐτῆς ἐνότητος. Προκειμένου δὲ περὶ μειζόνων ζητημάτων ἐκκλησιαστικῆς, δογματικῆς καὶ κανονικῆς φύσεως, ὁ Μακαριώτατος Μητροπολίτης Κιέβου καὶ πάσης Οὐκρανίας, ἐκ μέρους τῆς ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας αὐτοῦ, δέον ὅπως ἀπευθύνηται πρὸς τὸν καθ' ἡμᾶς Ἀγιώτατον Πατριαρχικὸν καὶ Οἰκουμενικὸν Θρόνον, ἐκζητῶν τὴν ἔγκυρον γνώμην καὶ βεβαίαν συναντίληψιν αὐτοῦ, τῶν δικαιωμάτων τοῦ Οἰκουμενικοῦ Θρόνου ἐπὶ τῆς ἐν Οὐκρανίᾳ Ἐξαρχίας καὶ τῶν ἱερῶν Σταυροπηγίων σφωζομένων ἀπαραιομένων.

Ἐπὶ πᾶσιν οὖν τούτοις καὶ ἐπ' αὐτοῖς τοῖς ὅροις, ἡ καθ' ἡμᾶς Ἀγία τοῦ Χριστοῦ Μεγάλη Ἐκκλησία εὐλογεῖ καὶ ἀνακηρύσσει τὴν ἐν Οὐκρανίᾳ Ὁρθόδοξον Ἐκκλησίαν ὡς Αὐτοκέφαλον καὶ δαψιλεῖς ἐπικαλεῖται ἐπὶ τὴν ἀνὰ τὴν Οὐκρανικὴν χώραν σεβασμίαν Ἱεραρχίαν, τὸν εὐαγῇ κληρὸν καὶ τὸν εὐσεβῇ λαὸν αὐτῆς, ἐκ τῶν ἀκενώτων θησαυρῶν τοῦ Παναγίου Πνεύματος, τὰς θείας δωρεάς, ἐπευχομένη ὅπως, ὁ Πρῶτος καὶ Μέγας Ἀρχιερεὺς Ἰησοῦς Χριστός, πρεσβεῖαις τῆς παναχράντου καὶ ὑπερευλογημένης δεσποίνης ἡμῶν Θεοτόκου καὶ ἀειπαρθένου Μαρίας, τοῦ ἁγίου ἐνδόξου καὶ ἱσαποστόλου πρίγκηπος Βλαδιμήρου καὶ τῆς ἁγίας ἐνδόξου βασιλίσσης Ὁλγας, τῶν ὁσίων καὶ θεοφόρων Πατέρων ἡμῶν ἀσκητῶν καὶ μοναχῶν τῆς Λαύρας τοῦ Κιέβου καὶ τῶν λοιπῶν Μονῶν, στηρίζη ἐσαεὶ τὴν οὕτως ἐν τῷ σώματι τῆς Μιᾶς, Ἀγίας, Καθολικῆς καὶ Ἀποστολικῆς Ἐκκλησίας συναριθμηθεῖσαν Αὐτοκέφαλον Ἐκκλησίαν τῆς Οὐκρανίας καὶ παρέχη αὐτῇ εὐστάθειαν, ἐνότητα, εἰρήνην καὶ αὔξησιν, εἰς δόξαν Αὐτοῦ καὶ τοῦ Πατρὸς καὶ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος.

Ταῦτα οὕτω δόξαντα καὶ κριθέντα καὶ ἐν χαρᾷ ἐξαγγελλόμενα ὑμῖν ἀπὸ τοῦ σεπτοῦ τῆς Ὁρθοδοξίας Κέντρου, ἐκυρώθησαν συνοδικῶς, εἰς μόνιμον δὲ τούτων παραφυλακὴν ἐκδίδοται ὁ Πατριαρχικὸς καὶ Συνοδικὸς οὗτος Τόμος,

καταστρωθεὶς μὲν καὶ ὑπογραφεὶς ἐν τῷ Κώδικι τῆς καθ' ἡμᾶς Μεγάλης τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας τῆς Κωνσταντινουπόλεως, ἐγχειρισθεὶς δὲ ἐν ἴσῳ καὶ ἀπαραλλάκτῳ τῷ Μακαριωτάτῳ Προκαθημένῳ τῆς Ἀγιωτάτης Ἐκκλησίας τῆς Οὐκρανίας κυρίῳ Ἐπιφανίῳ καὶ τῷ ἐξοχωτάτῳ Προέδρῳ τῆς χώρας κυρίῳ Πέτρῳ Ποροσένκο, εἰς διηνεκῇ ἔνδειξιν καὶ μόνιμον παράστασιν.

Ἐν ἔτει δισχιλιοστῷ καὶ δεκάτῳ ἐνάτῳ, κατὰ μῆνα Ἰανουάριον ς´,

Ἐπινεμήσεως IB´

† Ὁ Κωνσταντινουπόλεως Βαρθολομαῖος, ἐν Χριστῷ τῷ Θεῷ ἀποφαίνεται

† Ὁ Βρυούλων Παντελεήμων

† Ὁ Ἰταλίας καὶ Μελίτης Γεννάδιος

† Ὁ Γερμανίας Αὐγουστῖνος

† Ὁ Τρανουπόλεως Γερμανός

† Ὁ Νέας Ἱερσέης Εὐάγγελος

† Ὁ Ρόδου Κύριλλος

† Ὁ Ρεθύμνης καὶ Αὐλοποτάμου Εὐγένιος

† Ὁ Κορέας Ἀμβρόσιος

† Ὁ Σιγκαπούρης Κωνσταντῖνος

† Ὁ Αὐστρίας Ἀρσένιος

† Ὁ Σύμης Χρυσόστομος

† Ὁ Σικάγου Ναθαναήλ